

De andere Torhoutsesteenweg

Diverse keren heb ik het hier al gehad over niet-toeristische prentkaarten die door hun kleine oplage en kleine verspreiding bijna onvindbaar zijn geworden. Tot die zeldzame exemplaren behoort ongetwijfeld de collectie Préaux Aghlin, die omstreeks de jaren 1930 werden gepubliceerd.

Een eerste reeks van die Préaux-kaarten was gewijd aan de pas gebouwde Heilig-Hartkerk. Interessant zijn ook de kaarten die werden gemaakt over de omgeving van de Torhoutsesteenweg, tussen de Hennepstraat en de Elisabethlaan.

Tot voor kort had ik nog maar één kaart uit deze laatste reeks in mijn bezit, namelijk een foto van de hoek van de Zwaluwenstraat en de Leffingestraat. Stelt u de vreugde van de verzamelaar— die ik toch al enkele jaren meen te zijn— voor, toen een familielid mij onlangs vanuit het Gentse twee kaarten bezorgde die elk een deel van de Torhoutsesteenweg voorstellen. Voor mij persoonlijk roepen deze twee prentkaarten in ieder geval een hele reeks jeugdher-

De Torhoutsesteenweg met het intussen verdwenen café van Hamilton.

inneringen op. Als kind woonde ik aan de Zwaluwenstraat en ik diende iedere dag een paar keer de Torhoutsesteenweg te kruisen om naar de Consciëncieschool te gaan. Ik hoor mijn moeder nog altijd vermanend zeggen: „En let goed op van de auto's, he!” Ja, de auto's waren toen ook erg gevaarlijk want er kwam er maar nu en dan eentje aanbollen en de chauffeurs keken daardoor niet zo nauw naar hetgeen over straat liep.

Eigenlijk moesten wij destijds meer uitkijken voor aanrijdende trams, stoomstrams en het Oostendse mazouttrametje *Kamieltje*. Niet dat er veel ongevallen zijn gebeurd, maar ik

heb toch wel eens voor een tram moeten opzij springen. Ik geloof dat ik als kind vooral uitkeek voor op de vlucht geslagen paarden.

Soldatenkamp

Maar nu meer over de hierbij afgebeelde kaarten. Op de eerste foto herken je het café Hamilton-Delanghe. De uitbater was ook een foerier van stro, granen en veevoerders. Ik herinner me nog dat tijdens een legeroefening (in 1931, denk ik) daar soldaten in de hooizolder hebben gekampeerd. Voor de kinderen uit de buurt betekenden die soldaten een fascinerend schouwspectakel, maar helaas een trieste oefening voor 1940.

Op de tweede kaart, genomen in de richting van de Steenbakkersstraat, ziet men al de garage van Bourgeois, jarenlang een begrip op de wijk inzake alles wat ook maar iets met carrosserie te maken had. In onze ogen was dit een luxe-bedrijf.

Destijds reed er door de Torhoutsesteenweg, tot aan Petit Paris, ook nog een stadstrammetje. Er waren haltes voorzien ter hoogte van de Frère Orbanstraat, de Steenbakkersstraat, de Zwaluwenstraat, de Stuiverstraat en de Elisabethlaan. Als je snel hield kon je, wanneer je de tram

was gemist, nog opstappen aan de volgende stopplaats.

Zoektocht

Ja, zoveel herinneringen die deze twee kaarten bij mij doen opborrelen. Daarom wil ik de moed niet opgeven om ooit eens een prent op de kop te tikken met een afbeelding van het Sint-Katharinaplein, waar wij van Pasen tot eind september ieder vrij uur gingen spelen. Ook foto's van de Blauw Kasteelstraat en de Elisabethlaan zou ik nog eens willen vinden.

Ik weet nog dat weduwe De Backer een winkel van papieren schrijfwaren uitbaatte aan de Torhoutsesteenweg 226, op de hoek met de Leffingestraat, en zij verkocht dergelijke foto-kaarten. In mijn jeugdjaren mocht ik er wel eens mijn nieuwjaarsbrieven kopen en iedere week ook een boekje van A. Hans uit de kinderbibliotheek (dat toen welgeteld 60 centiemen kostte) maar prentkaarten heb ik nooit mogen kopen. Voor wie zou ik dat toen trouwens hebben gedaan. Wij waren toch geen toeristen in onze eigen wijk? Met het gevolg dat ik nu, 60 jaar later, hopeloos op zoek ben naar enkele kaarten over de wijk waar ik mijn jeugd heb doorgebracht.

(Omer Vilain)

De Torhoutsesteenweg richting Petit Paris. Bemerkt de tramsporen en in de verte het stadstrammetje.